WYMAGANIA EDUKACYJNE – JĘZYK POLSKI

KLASA VIII SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Podstawa opracowania

Wymagania edukacyjne opracowano na podstawie programu nauczania języka polskiego WSiP oraz podręcznika **„Myśli i słowa. Język polski. Klasa 8”** autorstwa Ewy Nowak i Joanny Gaweł. Podręcznik obejmuje trzy zasadnicze obszary: **Literatura i kultura, Kształcenie językowe oraz Wiem i umiem**. Materiał łączy kształcenie literacko-kulturowe, językowe, retoryczne i przygotowanie do samodzielnego tworzenia wypowiedzi.

I. KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE

Czytanie, analiza i interpretacja tekstów

Uczeń:

- rozpoznaje rodzaje literackie: epikę, lirykę i dramat oraz określa ich podstawowe cechy;
- rozpoznaje i charakteryzuje poznane gatunki literackie;
- zna i stosuje terminologię literacką potrzebną do analizy tekstów;
- określa tematykę i problematykę utworu;
- wskazuje głównych bohaterów, określa ich cechy, motywacje, relacje i przemiany;
- charakteryzuje narratora, podmiot liryczny i adresata wypowiedzi;
- rozpoznaje środki stylistyczne i określa ich funkcję;
- wyodrębnia obrazy poetyckie i interpretuje ich znaczenie;
- rozpoznaje znaczenia dosłowne i przenośne;
- interpretuje symbole, alegorie, motywy i odniesienia kulturowe;
- określa wartości estetyczne, etyczne, społeczne i poznawcze utworu;
- dostrzega uniwersalne problemy obecne w literaturze;
- wykorzystuje konteksty historyczne, kulturowe, biograficzne i filozoficzne w interpretacji;
- porównuje różne teksty literackie i kultury podejmujące podobną problematykę;
- dostrzega związki pomiędzy utworami różnych epok;
- rozpoznaje nawiązania, motywy i inspiracje literackie;
- formułuje własne opinie na temat przeczytanych utworów i uzasadnia je.

Teksty kultury

Uczeń:

- odczytuje znaczenia zawarte w obrazach, plakatach, rzeźbach, filmach, komiksach i innych tekstach kultury;
- określa temat i funkcję dzieła;
- analizuje kompozycję, perspektywę, sposób przedstawienia postaci i przestrzeni;
- interpretuje znaczenia dosłowne i przenośne dzieł plastycznych;

- porównuje sposób przedstawienia podobnego motywu w literaturze i innych dziedzinach sztuki;
- dostrzega związki między tekstem literackim a jego kontekstem kulturowym;
- świadomie wykorzystuje informacje dotyczące kultury i sztuki w interpretacji.

Lektury

Uczeń zna treść, problematykę, bohaterów, najważniejsze wydarzenia, motywy i wartości poznanych lektur obowiązkowych i uzupełniających.

W szczególności:

- **Adam Mickiewicz – „Pan Tadeusz”**;
- **Adam Mickiewicz – wybrany utwór z „Sonetów krymskich”**;
- **Aleksander Kamiński – „Kamienie na szaniec”**;
- **Henryk Sienkiewicz – „Quo vadis”** /fragmenty/
- **Stefan Żeromski – „Syzyfowe prace”**/fragmenty/
- **Antoine de Saint-Exupéry – „Mały Książę”**;
- **Sławomir Mrożek – „Artysta”**;
- **Melchior Wańkowicz – wybrany reportaż z „Tędy i owędy”**;
- wybrane wiersze Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, Stanisława Barańczaka, Jarosława Marka Rymkiewicza i Wisławy Szymborskiej.

W zakresie lektur uzupełniających uczeń poznaje wybrane utwory, m.in. **„Oskara i panią Różę”**, fragmenty **„Pamiętnika z powstania warszawskiego”**, **„Monte Cassino”** i **„Wspomnień wojennych”**.

II. TWORZENIE WYPOWIEDZI – RETORYKA, MÓWIENIE I PISANIE

Wypowiedzi ustne

Uczeń:

- wypowiada się w sposób logiczny, spójny i komunikatywny;
- formułuje własne stanowisko i uzasadnia je;
- przedstawia argumenty oraz dobiera odpowiednie przykłady;
- rozróżnia argumenty rzeczowe, emocjonalne i odwołujące się do autorytetu;
- uczestniczy w dyskusji, przestrzegając zasad kultury słowa;
- reaguje na argumenty innych osób;
- potrafi przyjąć lub odrzucić argument, uzasadniając swoje stanowisko;
- rozpoznaje perswazję i manipulację językową;
- rozpoznaje środki retoryczne;
- przygotowuje i wygłasza krótkie przemówienie;
- dostosowuje sposób wypowiedzi do odbiorcy, sytuacji i celu;
- świadomie wykorzystuje intonację, akcent, tempo mówienia i pauzę;
- dokonuje samooceny własnej wypowiedzi.

Formy pisemne

Uczeń tworzy poprawne pod względem treści, kompozycji i języka:

- rozprawkę;
- opowiadanie;
- charakterystykę;
- opis;
- sprawozdanie;
- recenzję;
- wywiad;
- przemówienie;
- podanie;
- życiorys;
- CV;
- list motywacyjny;
- ogłoszenie;
- zaproszenie;
- podziękowanie.

Uczeń:

- dostosowuje formę wypowiedzi do polecenia;
- formułuje tezę lub hipotezę;
- dobiera właściwe argumenty i przykłady;
- zachowuje logiczny układ wypowiedzi;
- stosuje akapity;
- dba o spójność i przejrzystość tekstu;
- wykorzystuje odpowiednie słownictwo;
- stosuje środki retoryczne;
- przestrzega zasad ortografii i interpunkcji;
- dokonuje korekty własnego tekstu;
- potrafi samodzielnie poprawić zauważone błędy.

III. KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE

Fonetyka

Uczeń:

- rozróżnia głoskę i literę;
- rozpoznaje samogłoski i spółgłoski;
- dokonuje podziału głosek;
- rozpoznaje sylaby;
- prawidłowo określa akcent wyrazowy;
- rozpoznaje upodobnienia fonetyczne;
- rozpoznaje uproszczenia grup spółgłoskowych;
- rozpoznaje utratę dźwięczności w wygłosie;
- stosuje wiedzę fonetyczną w praktyce.

Fleksja

Uczeń:

- rozpoznaje i stosuje prawidłowe formy gramatyczne wyrazów;
- poprawnie odmienia imiona i nazwiska;
- poprawnie odmienia nazwy miejscowe;
- zna rodzaje nazw miejscowych;
- poprawnie tworzy i stosuje nazwy mieszkańców;
- wykorzystuje wiedzę o fleksji podczas redagowania własnych wypowiedzi.

Słownictwo i zróżnicowanie języka

Uczeń:

- rozumie znaczenie wyrazów i związków frazeologicznych;
- określa treść i zakres znaczeniowy wyrazu;
- rozpoznaje wyrazy wieloznaczne;
- rozpoznaje synonimy, antonimy i homonimy;
- rozpoznaje archaizmy, dialektyzmy, kolokwializmy, neologizmy i zapożyczenia;
- rozpoznaje środowiskowe i regionalne odmiany języka;
- rozpoznaje style funkcjonalne polszczyzny;
- dobiera styl wypowiedzi do sytuacji komunikacyjnej;
- zna zasady dobrego stylu;
- świadomie wzbogaca własne słownictwo.

Kultura języka

Uczeń:

- rozróżnia normę językową i błąd językowy;
- rozpoznaje błędy językowe;
- dokonuje korekty własnych wypowiedzi;
- dba o poprawność językową;
- posługuje się językiem stosownym do sytuacji;
- rozpoznaje perswazję i manipulację językową;
- analizuje sposób oddziaływania języka na odbiorcę.

Ortografia i interpunkcja

Uczeń:

- stosuje poznane zasady ortograficzne;
- stosuje zasady interpunkcji;
- rozpoznaje i poprawia błędy ortograficzne;
- poprawia błędy interpunkcyjne;
- samodzielnie dokonuje korekty tekstu;
- dba o estetykę zapisu.

IV. SAMOKSZTAŁCENIE

Uczeń:

- samodzielnie wyszukuje informacje w różnych źródłach;
- ocenia wiarygodność informacji;
- korzysta ze słowników, encyklopedii i innych źródeł;
- selekcjonuje i porządkuje informacje;
- sporządza notatki;
- wykorzystuje technologie informacyjno-komunikacyjne;
- przygotowuje prezentacje i projekty;
- samodzielnie prezentuje wyniki swojej pracy;
- rozwija własne zainteresowania czytelnicze i kulturalne;
- świadomie korzysta z zasobów Internetu;
- przestrzega zasad odpowiedzialnego korzystania z informacji i materiałów cyfrowych.

POZIOMY WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

OCENA DOPUSZCZAJĄCA (2)

Uczeń opanował podstawowe wiadomości i umiejętności w stopniu umożliwiającym dalszą naukę, jednak wymaga pomocy nauczyciela w wykonywaniu zadań o większym stopniu trudności.

Kształcenie literackie i kulturowe

- Czyta teksty ze zrozumieniem na poziomie dosłownym, choć może mieć trudności z płynnością czytania.
- Rozpoznaje podstawowe rodzaje literackie.
- Potrafi wskazać najważniejszych bohaterów i podstawowe wydarzenia.
- Z pomocą nauczyciela określa temat i problematykę utworu.
- Rozpoznaje niektóre podstawowe środki stylistyczne.
- Potrafi odtworzyć podstawowe informacje dotyczące lektur.
- Podejmuje próbę interpretacji tekstu.

Tworzenie wypowiedzi

- Tworzy krótkie wypowiedzi ustne i pisemne.
- Podejmuje próbę formułowania własnego stanowiska.
- Z pomocą nauczyciela dobiera argumenty i przykłady.
- Tworzy podstawowe formy wypowiedzi według podanego wzoru.
- Wypowiedzi mogą być krótkie, ubogie językowo i zawierać liczne błędy.

Kształcenie językowe

- Rozpoznaje podstawowe pojęcia z zakresu nauki o języku.
- Wykonuje proste zadania z zakresu fonetyki, fleksji i słownictwa.
- Z pomocą nauczyciela rozpoznaje błędy językowe.

- Popełnia liczne błędy ortograficzne, interpunkcyjne i językowe.

OCENA DOSTATECZNA (3)

Uczeń opanował podstawowe wiadomości i umiejętności określone programem. Zadania łatwe wykonuje samodzielnie, natomiast w przypadku trudniejszych potrzebuje pomocy.

Kształcenie literackie i kulturowe

- Rozumie tekst przede wszystkim na poziomie dosłownym.
- Potrafi odnaleźć informacje podane wprost.
- Rozpoznaje podstawowe gatunki i rodzaje literackie.
- Zna treść omawianych lektur.
- Potrafi scharakteryzować najważniejszych bohaterów.
- Rozpoznaje podstawowe środki stylistyczne.
- Podejmuje próbę określenia problematyki utworu.
- Z pomocą nauczyciela dostrzega znaczenia przenośne i konteksty.

Tworzenie wypowiedzi

- Tworzy wypowiedzi zgodne z tematem.
- Potrafi napisać podstawowe formy wypowiedzi.
- Podejmuje próbę argumentowania.
- Zachowuje ogólny porządek wypowiedzi.
- Popełnia błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne.
- Wypowiedzi są na ogół krótkie i niezbyt bogate językowo.

Kształcenie językowe

- Zna podstawowe zagadnienia z zakresu fonetyki, fleksji i słownictwa.
- Rozpoznaje podstawowe odmiany języka.
- Rozpoznaje niektóre błędy językowe.
- Z pomocą wykonuje trudniejsze ćwiczenia.
- Stosuje podstawowe zasady ortografii i interpunkcji, choć popełnia liczne błędy.

OCENA DOBRA (4)

Uczeń opanował większość wymagań programowych i zazwyczaj samodzielnie wykonuje zadania o średnim stopniu trudności.

Kształcenie literackie i kulturowe

- Sprawnie rozpoznaje rodzaje i podstawowe gatunki literackie.
- Posługuje się podstawową terminologią literacką.
- Omawia tematykę i problematykę utworów.
- Charakteryzuje bohaterów i uzasadnia swoje sądy.

- Rozpoznaje środki stylistyczne i określa ich podstawowe funkcje.
- Dostrzega znaczenia przenośne i symboliczne.
- Potrafi wykorzystać wybrane konteksty.
- Porównuje teksty literackie i teksty kultury.

Tworzenie wypowiedzi

- Tworzy logiczne i spójne wypowiedzi.
- Samodzielnie redaguje większość poznanych form.
- Formułuje tezę lub stanowisko.
- Dobiera odpowiednie argumenty i przykłady.
- Uczestniczy w dyskusji zgodnie z zasadami kultury słowa.
- Potrafi rozpoznać podstawowe techniki perswazyjne.
- Popełnia nieliczne błędy, które nie zakłócają komunikacji.

Kształcenie językowe

- Dobrze opanował wiadomości z zakresu fonetyki, fleksji i słownictwa.
- Poprawnie stosuje większość poznanych zasad językowych.
- Rozpoznaje style funkcjonalne i odmiany języka.
- Rozpoznaje błędy językowe i podejmuje próbę ich poprawienia.
- Zazwyczaj poprawnie stosuje zasady ortografii i interpunkcji.

OCENA BARDZO DOBRA (5)

Uczeń w pełni opanował wymagania programowe i samodzielnie wykonuje również zadania o wysokim stopniu trudności.

Kształcenie literackie i kulturowe

- Swobodnie posługuje się terminologią literacką.
- Samodzielnie analizuje i interpretuje teksty.
- Dostrzega związki między formą a treścią utworu.
- Funkcjonalnie analizuje środki stylistyczne.
- Interpretuje symbole, motywy i znaczenia przenośne.
- Samodzielnie wykorzystuje konteksty historyczne, kulturowe i biograficzne.
- Porównuje różne teksty i formułuje wnioski.
- Dostrzega uniwersalne wartości i problemy obecne w literaturze.
- Samodzielnie interpretuje różne teksty kultury.

Tworzenie wypowiedzi

- Tworzy wypowiedzi logiczne, spójne, rozwinięte i poprawne.
- Swobodnie posługuje się różnymi formami wypowiedzi.
- Formułuje trafne tezy, argumenty i wnioski.
- Sprawnie prowadzi dyskusję.
- Potrafi przekonująco uzasadnić własne stanowisko.
- Świadomie stosuje środki retoryczne.

- Dostosowuje język i styl do odbiorcy oraz sytuacji.
- Prace pisemne są bardzo dobrze skomponowane i prawie bezbłędne.

Kształcenie językowe

- Bardzo dobrze opanował wiadomości z zakresu fonetyki, fleksji i zróżnicowania języka.
- Sprawnie rozpoznaje i poprawia błędy językowe.
- Świadomie wykorzystuje wiedzę o języku podczas tworzenia wypowiedzi.
- Posługuje się bogatym i precyzyjnym słownictwem.
- Poprawnie stosuje zasady ortografii i interpunkcji.

Samokształcenie

- Samodzielnie wyszukuje, selekcjonuje i ocenia informacje.
- Sprawnie korzysta z różnych źródeł.
- Przygotowuje wartościowe prezentacje i projekty.
- Aktywnie uczestniczy w lekcjach i działaniach związanych z kulturą.

OCENA CELUJĄCA (6)

Uczeń w sposób wybitny opanował wiadomości i umiejętności przewidziane programem, twórczo je wykorzystuje oraz samodzielnie rozwija swoje zainteresowania.

Kształcenie literackie i kulturowe

- Samodzielnie i wnikliwie interpretuje teksty literackie i inne teksty kultury.
- Formułuje oryginalne i trafne wnioski.
- Dostrzega wielopoziomowe znaczenia utworów.
- Swobodnie wykorzystuje różnorodne konteksty.
- Samodzielnie porównuje teksty różnych epok i kultur.
- Twórczo wykorzystuje wiedzę literacką i kulturową.
- Wykazuje szczególne zainteresowanie literaturą i kulturą.
- Czyta również utwory wykraczające poza obowiązkowy zakres lektur.

Tworzenie wypowiedzi

- Tworzy oryginalne, dojrzałe i bardzo dobrze skomponowane wypowiedzi.
- Posługuje się niezwykle bogatym i precyzyjnym słownictwem.
- Samodzielnie dobiera argumenty i przykłady.
- Sprawnie wykorzystuje środki retoryczne i stylistyczne.
- Potrafi twórczo modyfikować poznane formy wypowiedzi.
- Prezentuje wysoki poziom kultury języka.
- Podejmuje własne inicjatywy pisarskie i projektowe.

Kształcenie językowe

- Doskonale wykorzystuje wiedzę językową w nowych i problemowych sytuacjach.

- Samodzielnie analizuje zjawiska językowe.
- Bezbłędnie posługuje się językiem w wypowiedziach ustnych i pisemnych.
- Świadomie dobiera styl i środki językowe do celu wypowiedzi.
- Posługuje się bogatą terminologią.

Samokształcenie i aktywność

- Samodzielnie rozwija zainteresowania przedmiotowe.
- Podejmuje dodatkowe działania, projekty i przedsięwzięcia.
- Prezentuje efekty swojej pracy w sposób twórczy.
- Wykazuje inicjatywę i może osiągać sukcesy w konkursach przedmiotowych, literackich lub artystycznych.
- Potrafi pełnić funkcję lidera zespołu i wspierać innych uczniów.

PODSUMOWANIE WYMAGAŃ

Poziom oceny	Samodzielność	Interpretacja tekstu	Wypowiedzi ustne i pisemne	Poprawność językowa	Aktywność i postawa
Dopuszczająca (2)	tylko proste zadania, często z pomocą	podstawowe, głównie dosłowne rozumienie	krótkie, proste, ubogie	liczne błędy, czasem utrudniające komunikację	minimalna
Dostateczna (3)	zadania łatwe samodzielnie	głównie literalne rozumienie, podstawowa analiza	krótkie, częściowo rozwinięte	liczne błędy, ograniczone słownictwo	wykonuje podstawowe obowiązki
Dobra (4)	większość zadań samodzielnie	analiza problematyki, symboliki i środków stylistycznych	spójne, logiczne, rozwinięte	nieliczne błędy	aktywność na lekcjach
Bardzo dobra (5)	zadania trudne wykonywane samodzielnie	samodzielna, pogłębiona interpretacja i wykorzystanie kontekstów	płynne, logiczne, bogate	prawie bezbłędne	aktywna, samodzielna postawa
Celująca (6)	pełna samodzielność, twórcze rozwiązywanie problemów	pogłębione, oryginalne i wieloaspektowe interpretacje	twórcze, dojrzałe, bardzo bogate	bezbłędne lub niemal bezbłędne, bogata terminologia	inicjatywa, projekty, rozwijanie zainteresowań, sukcesy

Uwagi dotyczące oceniania

1. Ocena klasyfikacyjna wynika z poziomu opanowania wiadomości i umiejętności określonych wymaganiami edukacyjnymi.
2. Przy ocenianiu bierze się pod uwagę przede wszystkim **samodzielność, poprawność, stopień trudności wykonywanych zadań, postęp ucznia oraz umiejętność wykorzystania wiedzy w praktyce**.
3. W przypadku prac pisemnych uwzględnia się: realizację tematu, argumentację, kompozycję, spójność, styl, poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną.
4. Wypowiedzi ustne oceniane są również pod względem rzeczowości, logiczności, kultury słowa, płynności oraz dostosowania języka do sytuacji komunikacyjnej.
5. Szczególne znaczenie w klasie VIII ma **samodzielność w analizowaniu i interpretowaniu tekstów, argumentowaniu, tworzeniu wypowiedzi oraz poprawnym posługiwaniu się językiem**.
6. Wymagania należy dostosować do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz dokumentacją szkolną.
7. Ocena celująca oznacza nie tylko bardzo dobre opanowanie podstawy programowej, lecz także **twórcze, samodzielne i wykraczające poza standardowe wymagania wykorzystanie zdobytej wiedzy i umiejętności**.

WARUNKI I TRYB UZYSKIWANIA WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA ROCZNEJ OCENY KLASYFIKACYJNEJ Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASIE VIII B

1) Uczniowi przysługuje prawo ubiegania się o wyższą niż przewidywana ocenę roczną z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych, jeżeli w roku szkolnym:
   a) nie ma godzin nieusprawiedliwionych,
   b) systematycznie uczestniczył w zajęciach edukacyjnych,
   c) uczeń wykonał wszystkie zadania praktyczne, realizowane podczas lekcji w formie ćwiczeń, zadań oraz sprawdzianów, oraz wykorzystał możliwości ich poprawy,
   d) przygotowuje się do zajęć i utrwala swoją wiedzę i umiejętności.

2) W celu podwyższenia przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej, na następny dzień od dnia poinformowania o ocenach przewidywanych, uczeń lub jego rodzic zwracają się za pośrednictwem dziennika elektronicznego lub osobiście, z wnioskiem do nauczyciela przedmiotu o podwyższenie przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych (maksymalnie o jeden stopień).

3) Nauczyciel po otrzymaniu wniosku, sprawdza spełnianie przez ucznia warunków umożliwiających podwyższenie oceny i kolejnego dnia roboczego udziela uczniowi odpowiedzi odmownej lub ustala formę sprawdzania wiedzy ucznia z danego przedmiotu, zakres materiału i termin. Do tej formy sprawdzania wiedzy ucznia nie obowiązuje zasada tygodniowej zapowiedzi pracy klasowej/ sprawdzianu.

4) Dokumentację związaną z procedurą przechowuje nauczyciel do zakończenia roku szkolnego.
5) Procedura podwyższenia musi się zakończyć co najmniej trzy dni przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej.
6) Nauczyciel po sprawdzeniu wiadomości i umiejętności ucznia utrzymuje bądź ustala wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną z zajęć edukacyjnych, a ocena ta jest ostateczna.

Szczegółowe warunki i sposób oceniania z języka polskiego

Klasy VII–VIII

1. Cele oceniania

- informowanie ucznia i rodziców o poziomie opanowania wiadomości i umiejętności,
- wspieranie rozwoju kompetencji językowych, literackich i kulturowych,
- motywowanie do systematycznej pracy i samodzielności,
- kształtowanie umiejętności autorefleksji i samooceny.

2. Obszary oceniania

Uczeń oceniany jest w zakresie:

1. **Czytania i odbioru tekstów kultury** – znajomość treści lektur, analiza, interpretacja.
2. **Tworzenia wypowiedzi** – ustnych i pisemnych, zgodnych z gatunkiem i normami językowymi.
3. **Świadomości językowej** – ortografia, interpunkcja, gramatyka, styl.
4. **Aktywności i zaangażowania** – udział w dyskusjach, praca w grupie, przygotowanie do lekcji.
5. **Twórczości i projektów** – zadania dodatkowe, projekty literackie, teatralne, medialne.

3. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności

- **prace klasowe i testy** – zapowiedziane co najmniej tydzień wcześniej,

  - praca klasowa – 1 raz w semestrze,

  - testy- sprawdzające znajomość lektur,

- **kartkówki** – obejmujące 1–3 ostatnie lekcje, mogą być niezapowiedziane,
- **wypracowania domowe**/ stosowane przy dłuższych formach wypowiedzi takich jak: rozprawka, przemówienie i opowiadanie twórcze z dialogiem – w celu utrwalenia

nowopoznanych form wypowiedzi/ i klasowe- po każdej dłuższej wypowiedzi traktowane jako praca lekcyjna,
- **dyktanda i ćwiczenia językowe**,
- **odpowiedzi ustne**,
- **czytanie ze zrozumieniem i analiza tekstu**,
- **projekty, prezentacje, prace twórcze**,
- **aktywność i praca na lekcji**,
- **zadania dodatkowe** (udział w konkursach, recytacjach, działaniach pozalekcyjnych).

4. Zasady oceniania

1. Stosuje się skalę ocen: **celujący (6), bardzo dobry (5), dobry (4), dostateczny (3), dopuszczający (2), niedostateczny (1)**.
2. Wszystkie oceny cząstkowe są równoważne i brane pod uwagę przy wystawianiu oceny śródrocznej i rocznej.
3. Uczeń ma prawo do poprawy oceny niedostatecznej z pracy klasowej lub testu w terminie ustalonym z nauczycielem.
4. Nieobecność na pracy klasowej należy usprawiedliwić i napisać ją w innym terminie.
5. Uczeń ma prawo do dwóch nieprzygotowań w semestrze (nie dotyczy zapowiedzianych sprawdzianów i wypracowań).

5. Kryteria oceny wypowiedzi pisemnych

- **Treść** – zgodność z tematem, kompletność, poprawność merytoryczna,
- **Kompozycja** – logiczny układ, spójność, zachowanie cech gatunku,
- **Język** – bogactwo słownictwa, poprawność stylistyczna,
- **Poprawność ortograficzna i interpunkcyjna**,
- **Estetyka i samodzielność pracy**.

6. Ocenianie semestralne i roczne

- Ocena śródroczna i roczna jest **wynikiem analizy wszystkich ocen cząstkowych**.
- Nauczyciel przy jej wystawianiu uwzględnia również:
    - systematyczność pracy ucznia,
    - jego zaangażowanie,
    - udział w projektach, konkursach i działaniach dodatkowych,
    - postępy w stosunku do indywidualnych możliwości ucznia.

7. Kryteria uzyskania poszczególnych ocen

- **Celujący (6)** – uczeń wykracza poza wymagania programowe, interpretuje twórczo, uczestniczy w konkursach, przygotowuje prace dodatkowe.
- **Bardzo dobry (5)** – opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności, wypowiada się poprawnie i samodzielnie.

- **Dobry (4)** – opanował wiadomości w stopniu ponadpodstawowym, popełnia nieliczne błędy.
- **Dostateczny (3)** – zna treści podstawowe, jego wypowiedzi są proste, ale zrozumiałe.
- **Dopuszczający (2)** – zna niezbędne minimum, wypowiedzi fragmentaryczne, częste błędy.
- **Niedostateczny (1)** – nie spełnia podstawowych wymagań programowych.

Działania wspierające ucznia mającego problemy w nauce języka polskiego

1. Organizacja pracy na lekcji

- częstsze sprawdzanie, czy uczeń rozumie polecenia,
- dzielenie zadań na mniejsze etapy,
- wydłużony czas na wykonanie pracy pisemnej,
- dodatkowe wskazówki, pytania pomocnicze, podpowiedzi,
- możliwość korzystania z przygotowanych schematów, planów, map myśli.

2. Prace domowe i sprawdziany

- ograniczenie liczby zadań obowiązkowych,
- zadania dostosowane do możliwości ucznia (np. zamiast pełnej rozprawki – krótki tekst z gotowym szkieletem),
- jasne i krótkie polecenia,
- częstsze sprawdzanie krótkich partii materiału zamiast dużych testów.

3. Ćwiczenie podstawowych umiejętności

- systematyczne powtarzanie zasad ortograficznych i interpunkcyjnych,
- krótkie dyktanda utrwalające,
- ćwiczenia w czytaniu ze zrozumieniem (teksty dostosowane poziomem trudności),
- wspólne tworzenie planów wypowiedzi, redagowanie tekstów krok po kroku.

4. Wsparcie w czytaniu lektur

- korzystanie ze streszczeń i opracowań jako pomocy (obok tekstu właściwego),
- omawianie fragmentów zamiast całych lektur na raz,
- praca z audiobookiem lub filmową adaptacją,
- przygotowywanie kart pracy do lektury (pytania naprowadzające, ćwiczenia w grupach).

5. Aktywność ustna

- zachęcanie do krótkich, prostych wypowiedzi,
- odpowiadanie na pytania pomocnicze zamiast pełnych referatów,
- możliwość wcześniejszego przygotowania się do odpowiedzi ustnej.

6. Motywacja i wsparcie emocjonalne

- częstsze wzmacnianie pozytywne (pochwała za wysiłek, nie tylko za efekt),
- stopniowe budowanie poczucia własnej wartości,
- stwarzanie sytuacji, w których uczeń może odnieść sukces (np. praca w parach, w grupie),
- indywidualne konsultacje i rozmowy wspierające.

7. Działania dodatkowe

- praca w małych grupach wyrównawczych,
- konsultacje indywidualne z nauczycielem,
- kierowanie na zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze lub korekcyjno-kompensacyjne,
- współpraca z pedagogiem/psychologiem szkolnym,
- zaangażowanie rodziców w proces uczenia się (regularny kontakt, wskazówki do pracy w domu).

Sposoby i terminy poprawiania prac pisemnych oraz sprawdzianów

1. Prace klasowe i sprawdziany

- Uczeń ma prawo poprawić ocenę niedostateczną z pracy klasowej lub sprawdzianu.
- Poprawa odbywa się w terminie **do dwóch tygodni od oddania pracy** (termin ustala nauczyciel wspólnie z klasą lub indywidualnie z uczniem).
- Forma poprawy:
  - **pisemna** – test, dodatkowe zadania, wypracowanie,
  - **ustna** – odpowiedzi do pytań problemowych, analiza tekstu.
- Ocenie podlega poprawiona praca, a do dziennika wpisuje się **obie oceny** (pierwotną i poprawioną).

2. Wypracowania i prace dłuższe

- Wypracowania pisane na lekcji można poprawiać, jeśli uczeń uzyskał ocenę niedostateczną lub niską, a wyraża chęć poprawy.
- Poprawa polega na **ponownym napisaniu pracy w domu lub na lekcji** – według wskazówek nauczyciela.
- Termin oddania poprawionej pracy: **do 1 tygodnia od dnia otrzymania oceny**.

3. Kartkówki

- Kartkówki nie podlegają poprawie (sprawdzają wiedzę z krótkiego zakresu materiału)
- Nauczyciel może jednak w uzasadnionych przypadkach pozwolić uczniowi napisać kartkówkę ponownie. (np. choroba ucznia)

4. Dyktanda i ćwiczenia językowe

- Uczeń może poprawić dyktando lub ćwiczenia językowe w terminie **do 1 tygodnia**.
- Forma poprawy: ponowne dyktando / zestaw ćwiczeń ortograficznych.

5. Zasady ogólne

- Poprawa jest prawem ucznia, nie obowiązkiem.
- Poprawa odbywa się **po lekcjach lub w czasie wyznaczonym przez nauczyciela**.
- Uczeń nieobecny na pracy klasowej lub sprawdzianie ma obowiązek napisać go w terminie ustalonym z nauczycielem – zazwyczaj **do 2 tygodni od powrotu do szkoły**.
- Brak poprawy w wyznaczonym terminie oznacza pozostawienie oceny pierwotnej.